

RADIO-(tekst)-AFKORTINGEN en -CODES

Uit het boekje "WERELD REIZEN per RADIO" (een BDXC-uitgave) blijkt wel dat de DX-sport heel veel 'takken' heeft. In de oertijd van de radio was het DX-en zélf maar een heel klein takje van het verschijnsel radio. Daardoor waren de hobbyisten van meer markten thuis en namen ze bij het DX-en verschillende gewoonten van anderen over. Morse-telegrafisten gebruikten bijv. veel afkortingen en codes, dat gaf een behoorlijke tijdswinst bij het seinen met de hand. Verschillende van die codes zijn overgenomen door zendamateurs en DX-ers als een soort algemene vaktaal. De Q-code is daarvan een duidelijk voorbeeld.

Maar ook nú hebben de afkortingen nog wel hun nut. De redacteurs van de clubbladen willen graag zo veel mogelijk gegevens overzichtelijk op één regel stouwen en maken dankbaar gebruik van afkortingen, codes en callsigns.

Omdat je ze dus nog wel eens tegen zult komen, zijn hieronder de meest voorkomende afkortingen, radiovaktermen en -codes opgenomen.

AM	amplitude modulatie; het modulatiesysteem dat door de omroepzenders op lw, mw en sw wordt gebruikt.	LUF	Lowest Useable Frequency; laagste frequentie die nog bruikbaar is.
a.m.	ante meridium = des voormiddags.	LW	longwave; langegolf: 30 - 300 kHz.
Apt.	apartado = postbus (Spaans); ook casilla.	MET	Midden Europese Tijd d.i. UTC + 1; wintertijd in Nederland; ook CET.
ARRL	American Radio Relay League; vereniging van zendamateurs in de USA.	MHz	Megahertz = 1000 kHz.
AVC	automatic volume control; automatische versterkingsaanpassing.	MUF	Maximum Useable Frequency; hoogste frequentie die nog bruikbaar is.
BC	broadcast(ing); omroep.	MW	mediumwave; middengolf: 300 - 3000 kHz.
BDXC	Benelux DX-club.	MW	megawatt = 1000 kW.
BFO	beat frequency oscillator; levert een hulpdraaggolf bij ontvangst van SSB en Morse.	mx	muziek.
B.P.	bôite postale = postbus (Frans).	NASA	National Aeronautical and Space Administration; Amerikaanse ruimtevaart organisatie.
Cas.	casilla = postbus (Spaans); ook apartado.	nx	nieuws.
CB	citizens band; het golfgebied dat is vrijgegeven voor laagvermogen zenderijes waarvoor, in tegenstelling tot amateurstations, geen vakexamen nodig is.	OM	Old Man; algemene aanspreekterm tussen (mannen-) radio-hobbyisten; zie ook YL.
CD	compact disk; digitale geluidsdrager.	OSCAR	Orbiting Satellite Carrying Amateur Radio; satelliet voor amateurs.
CET	Central European Time, d.i. UTC + 1; ook MET.	p.m.	post meridium = des namiddags.
coax	coaxiale kabel; kerndraad en manteldraad.	PPC	Prepared PostCard; reeds voorbereide antwoordkaart.
C.P.	caixa postal = postbus (Portugees).	PTP	Point-To-Point; uitzendingen tussen 1 zender en 1 ontvanger.
CQ	algemene oproep (door een amateurstation).	px	programma.
CTT	Correios, Telegrafos e Telefonos = PTT (Portugees).	QRA	naam; roepleetters; adres.
CTyT	Correos, Telegrafos y Telefonos = PTT (Spaans).	QRG	zendfrequentie.
CW	continuous wave; telegrafie-uitzending.	QRK	leesbaarheid; algemene verstaanbaarheid.
dB	decibel; eenheid van verhouding.	QRM	storing door een andere zender.
DBS	direct broadcasting satellite; satelliet met programma's voor de individuele kijker/luisteraar.	QRN	atmosferische storing.
DSWCI	Danish Shortwave Clubs International.	QSA	signaalsterkte.
DX	distance; lange afstandcontact.	QSB	fading.
EDXC	European DX Council; overkoepelende organisatie van DX-clubs in Europa.	QSL	verificatie; ontvangstbevestiging.
ERP	effective radiated power; werkelijk uitgestraald zendervermogen.	QSO	'gesprek'; rechtstreekse verbinding tussen radio-stations.
EST	Eastern Standard Time; tijd voor Oostkust van Noord-Amerika: UTC - 5.	QTH	geografische positie.
EZB	enkelzijband; modulatie met beperkte draaggolf; ook SSB.	QTR	tijdsaanwijding in UTC.
fax	facsimile; beeldtelegrafie.	RSM	rapporteercode van amateurs bij 'voice'.
FM	frequentie modulatie; het modulatiesysteem op VHF/UHF, radio en TV, laat meer hoge tonen door, dus geeft betere kwaliteit.	RST	rapporteercode van amateurs voor telegrafie.
fq	frequentie.	RTTY	radio teletype.
GHz	GigaHertz = 1000 MHz = 1.000.000 kHz.	rx	receiver; ontvangtoestel.
GMT	Greenwich Mean Time; wereldtijd, tegenwoordig meest UTC genoemd.	SASE	Self Addressed Stamped Envelope; een geadresseerde en gefrankeerde retourenveloppe.
Ham	zendamateur.	SCDX	Sweden calling DX-ers; 's werelds oudste DX-programma; wordt vanaf 1948 uitgezonden door Radio Sweden International.
HF	high frequencies; kortegolfbereik: 3 - 30 MHz.	SID	Sudden Ionospheric Disturbance; propagatiestoring bij zonuitbarsting; Dellinger effect.
HQ	headquarters; commandocentrum.	SINFO	rapporteercode van DX-ers.
ICAO	International Civil Aviation Organisation; internationale burgerluchtvaart organisatie.	SINPO	rapporteercode van DX-ers.
ID	identificatie (by voice)	SIO	verkorte rapporteercode van DX-ers.
IFRB	International Frequency Registration Board; commissie van de ITU die het gebruik van de frequenties bijhoudt.	s/off	sign(ing)-off; beëindiging van een uitzending.
IRC	International Reply Coupon; internationale antwoordcoupon.	s/on	sign(ing)-on; begin van een uitzending.
IS	interval signal; (muzikaal) pauzeteken.	SSB	Single SideBand; enkelzijband modulatie; ook EZB.
ITU	Internationale Telecommunicatie Unie.	SW	shortwave; kortegolf: 3 - 30 MHz.
kHz	kilohertz.	SWL	shortwave listener; kortegolf luisteraar.
kW	kilowatt.	TMG	Tiempo Meridiano de Greenwich (Spaans) = GMT of UTC.
LSB	Lower Side Band; benedenste zijband bij SSB-uitzendingen.	TOR	telex on radio.
		TV	televisie.
		tx	transmitter; zender; ook xmtr.
		T2FD	tilted terminated folded dipole; antenntype.
		UHF	ultra high frequencies: 300 - 3000 MHz.
		UNID	unidentified; ongeïdentificeerd station.
		USB	Upper Side Band; bovenste zijband bij SSB-uitzendingen.

UTC	Universal Time Coordinated; wereldtijd; vroeger GMT genoemd.
VAFI	TV-rapporteercode.
veri	verificatie; QSL.
VHF	very high frequencies: 30 - 300 MHz.
W	watt; eenheid van vermogen.
WRTH	World Radio & Television Handbook.
WS	world service
wx	weather; het weer.
xmsn	transmission; uitzending.
xmtr	transmitter; zender; ook tx.
xtal	crystal; kwartskristal in ontvanger.
XYL	ex young lady; echtgenote.
YL	young lady; aanspreekterm van vrouwelijke radio-hobbyiste; zie OM.
73	kind regards = vriendelijke groeten.
88	love and kisses = (mogelijk) afscheid van YL.

Staan hierboven in hoofdzaak "Technische" afkortingen, nu nog een aantal "schrijf-afkortingen" van veel gebruikte woorden.

abt	about
act	actual
ann	announcing
ann	announcement
anncr	announcer
audio	sound quality
ch	channel
co/ch	co-channel = same frequency
comnt	commentary
comrcls	commercials
contd	continued
conts	contents
def	definite
diff	different
domin	dominating
els	english lesson
expl	explanation
expl	explaining
fem	female person/voice
fm	from
freq	frequency
freqs	frequencies
gen	general
hr	hour
hrd	heard
instr	instrumental
int(nl)	international
lang(s)	language(s)
L(at)A(m)	LatinAmerican
m	male (man or voice)
ment	mention(s)
Nanth	national anthem
Nat	national
pips	pips indicating time
polit	political
presd	presumed
proby	probably
prsnt	presentator
pse	please
R	radio
relig	religious
rly	relay station
rlyd	relayed
RR	reception report
sched	schedule
sig	signal
stn	station
svce	service
TC	time check
trad	traditional
V	Voice/Voix/Voz
vern	vernacular
w/	with
yr	your